

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ตามตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพ 3) เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

ประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ได้แก่ กลุ่มบุคคลที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ได้กำหนดเป็นกลุ่มเป้าหมายและเชิญให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวนรวมทั้งสิ้น 570 คน และได้ใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 236 คน เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิด จำนวน 30 ข้อ ผู้ค้นคว้าอิสระใช้ลักษณะคำถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับ โดยใช้หลักของลิเคิร์ต (Likert Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และเป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิดเกี่ยวกับข้อมูล ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 3 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่า เอฟ (F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยสถิติประเภท Multiple Comparisons ตามวิธีของ เซฟ

เฟ (Sheffe') โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัยตามข้อค้นพบได้ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผลการศึกษา
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของสมาชิกในดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทั้งสามด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านที่ 3 ร่วมกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนา ร่วมติดตามตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ ด้านที่ 2 ร่วมให้ข้อมูล ร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการตลอดจนปัญหาความเดือดร้อนด้านที่ 1 ร่วมรับฟัง รับทราบและ รับรู้ข้อมูลข่าวสาร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านที่ 1 ร่วมรับฟัง รับทราบ และรับรู้ข้อมูลข่าวสาร พบว่าการมีส่วนร่วมของสมาชิกในดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 8 มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เคยได้รับฟังข่าวสารผ่านวิทยุหรือเคเบิลทีวีเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ 10 เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จัดขึ้น

1.2 ด้านที่ 2 ร่วมให้ข้อมูล ร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการตลอดจนปัญหาความเดือดร้อน พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 9 มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เคยแจ้งหรือร้องขอผ่านสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน

ตำบล (ส.จ.) เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน/หมู่บ้านของท่าน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 5 เคยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองและการพัฒนาท้องถิ่นผ่านเวทีสาธารณะ ซึ่งจัดโดยศูนย์เครือข่ายฯ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

1.3 ด้านที่ 3 ร่วมกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนา ร่วมติดตามตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะพบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 5 เคยเป็นตัวแทนหรือผู้ที่ได้รับเสนอชื่อให้เข้าร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมี 2 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ข้อ 8 เคยตรวจสอบการจัดทำบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ เช่น การก่อสร้างและบูรณะถนน การพัฒนาแหล่งน้ำ การจัดการศึกษา เป็นต้น และข้อ 9 เคยร้องขอให้ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดกาฬสินธุ์ตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วม

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามสถานภาพ พบว่า สมาชิกที่มีสถานภาพต่างกันมีส่วนร่วม โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ด้านที่ 1 ร่วมรับฟัง รับทราบ และรับรู้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า สมาชิกที่มีสถานภาพต่างกันมีส่วนร่วมแตกต่างกัน

2.2 ด้านที่ 2 ร่วมให้ข้อมูล ร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการ ตลอดจนปัญหาความเดือดร้อน พบว่า สมาชิกที่มีสถานภาพต่างกันมีส่วนร่วมแตกต่างกัน

2.3 ด้านที่ 3 ร่วมกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนา ร่วมติดตามตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ พบว่า สมาชิกที่มีสถานภาพต่างกันมีส่วนร่วมแตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

พบว่า สมาชิกได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด กาฬสินธุ์ ดังนี้

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคการมีส่วนร่วม

ปัญหา อุปสรรคการมีส่วนร่วม โดยรวมทั้งสามด้าน สมาชิกได้ให้ข้อมูลสามลำดับแรก ซึ่งมีจำนวนความถี่สูงสุด โดยเรียงลำดับจากจำนวนความถี่มากไปหาน้อย ได้แก่ ช่องทางการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผนพัฒนาและการตรวจสอบองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีน้อยเกินไป การให้บริการความรู้เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ทั่วถึงคนในท้องถิ่นมากนัก

3.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วม

แนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วม โดยรวมทั้งสามด้าน สมาชิกได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา สามลำดับแรก ซึ่งมีจำนวนความถี่สูงสุด โดยเรียงลำดับจากจำนวนความถี่มากไปหาน้อย ได้แก่ ห้ององค์การบริหารส่วนจังหวัดเพิ่มช่องทางเพื่อให้ทุกคนในหมู่บ้าน ตำบล มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนาและการตรวจสอบ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดให้มีหน่วยบริการรับฟังความคิดเห็นเคลื่อนที่อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระจายการให้ข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง และควรให้ข้อมูลข่าวสารในหลาย ๆ ช่องทางด้วย

อภิปรายผล

จากผลการค้นคว้าอิสระเรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ มีประเด็นที่น่าสนใจ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกที่ในการดำเนินงานของศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมทั้งสามด้านอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า ศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์เป็นภารกิจใหม่ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับ มอบหมายจากคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้รับผิดชอบ ปฏิบัติ ดังนั้น การรับรู้ของผู้บริหารท้องถิ่นอื่นไม่ว่าจะเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือ นายกเทศมนตรีและผู้นำท้องที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนผู้นำอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นไปอย่างจำกัด และไม่ทราบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตน หมู่บ้าน ตำบลที่ตนรับผิดชอบอยู่ได้รับผลประโยชน์และผลกระทบอย่างไรบ้างจึงส่งผลให้ ขาดความเข้าใจ มองไม่เห็นหรือไม่ให้ความสำคัญในภารกิจดังกล่าว การให้ความร่วมมือเข้ามามี ส่วนร่วมจึงอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชลัช จงสืบพันธ์ (2546 : 325) ที่สรุปไว้ว่า การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมืองและการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นกิจกรรมทางการเมืองการบริหารที่อยู่ใกล้ตัวประชาชนที่ควรจะมี ส่วนร่วมอย่างใกล้ชิดจึงประกอบด้วยปัจจัยที่เกี่ยวข้องปลายประการ อาทิ ปัจจัยเกี่ยวกับผล ประโยชน์ และผลกระทบที่ประชาชนเกี่ยวข้อง เช่น ความใกล้ชิดกับปัญหา ข้อมูลข่าวสารที่ ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและการใช้สอยปัจจัยต่าง ๆ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สมบัติ พรหมเสน (2542 : 76) เรื่อง “การเปิดรับข่าวสารและการเรียนรู้เกี่ยวกับการ เลือกลงตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัด พิษณุโลก” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองจะมองเห็นความ สำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการเมือง ขณะเดียวกันก็พร้อมที่จะปกป้องผลประโยชน์ ของตน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัฒนพงษ์ เลชะ โฆษ (2537 : 106) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดจันทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในทางการเมืองและการบริหารงานในองค์การ บริหารส่วนตำบลอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ การุณ โหสกุล (2542 : 108) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อนโยบายพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษา เฉพาะกรณีเขตคอนเมือง กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนต่อนโยบายพัฒนาท้องถิ่นด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมการเมือง ด้านการมีส่วนร่วม การพัฒนาอาชีพของชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรม ด้านการมีส่วนร่วม การพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมกีฬาและต่อต้านยาเสพติด แต่ละด้าน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาลี เบญจมะโน (2546 : 63) ได้ศึกษาวิจัย

เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา ศรีนนท์ (2544 : 67) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครนนทบุรี ผล การศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครนนทบุรีอยู่ในระดับ ปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยยศ พันธุ์เยี่ยม (2546 : 78) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมี ส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ จังหวัด ชลบุรี” พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการดำเนินงาน และด้านการติดตามและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สมบัติ คุณเจริญ (2546 : 69) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัดในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดฉะเชิงเทรา ผล การศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น 5 ด้าน คั้น ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้าน เศรษฐกิจ ด้านการเมืองการบริหาร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงาน วิจัยของ พัชราศิณี ศิริโกมุท (2547 : 82) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม” ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตอำเภอโกสุม พิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการวิจัย ของ น้ำฝน สมศรีนวล (2547 : 96) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ดำเนินกิจการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานเขตพื้นที่อำเภอนางรอง องค์การบริหารส่วน จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า ประชาคมกบ้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีการดำเนินกิจการ สาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดาวรรณ์ มีบัว (2547 : 151) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมตำบล ในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผล การศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมตำบลในการวางแผนพัฒนาองค์การ บริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการวิจัยของ จุฑามาศ ศรีศิริพรพันธ์ (2548 : 91) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัด

จะเชิงเทรา” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุดอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับการวิจัยของ วรพงษ์ อารีเอื้อ (2550 : 85) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบึงนคร อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชพล ประจักษ์จิตต์ (2542 : 121) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในเกณฑ์ระดับต่ำ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นที คิชฌ์บรรจง (2545 : 74) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประชาคมหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลค่อนข้างต่ำ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สติระ เพ็ชรจู (2546 : 79) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทศบาลนคร เชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลนครเชียงรายมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลนครเชียงรายอยู่ในระดับต่ำ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ คารม คำพิฑูรย์ (2545 : 109) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การการศึกษาการบริหารจัดการในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น” ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จูไรลักษณ์ จิตรสบาย (2548 : 43) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานด้าน โครงสร้างพื้นฐาน กรณีศึกษาตำบลเป่า อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานโดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนา ด้านร่วมตรวจสอบ รับรู้ และแสดงความคิดเห็น การร่วมกำหนดความต้องการและการร่วมปฏิบัติ ติดตาม ประเมินผล อยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมัย บุญเลิศ (2548 : 79) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านที่ 1 ร่วมรับฟัง รับทราบ และรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุดคือ เคยได้รับ ฟังข่าวสารผ่านวิทยุหรือเคเบิลทีวีเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้อภิปรายได้ว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร เช่น การดำเนินงานหรือผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ เช่น สถานีวิทยุที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ และโทรทัศน์ท้องถิ่นหรือเคเบิลทีวีท้องถิ่น ตลอดจนการจัดทำวารสารแผ่นพับประชาสัมพันธ์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น สอดคล้องกับการวิจัยของ สมบัติพรหมแสน (2542 : 77) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข่าวสารและการเรียนรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก” ผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลของสื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งนำไปสู่การปรับวิถีชีวิตและค่านิยมเพื่อการพัฒนาประเทศให้ทันสมัย สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ของ โกววิทย์ พวงงาม และ ชีระเดช ฉายอรุณ (2545 : 83-84) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติของประชาชนในการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานแบบกระจายอำนาจ ผลการศึกษาพบว่า สื่อสารมวลชนนั้น มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในแง่ของการเป็นเครื่องมือก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยสื่อที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหาร ที่สำคัญได้แก่ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และวิทยุ โดยในระดับท้องถิ่นสื่อที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รามิต พัฒนมงคลเชษฐ (2545 : 106) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ สราวุธ บางโรย (2546 : 50) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ทักษะของประชาสังคมที่มีต่อการปกครองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลสีซัง อำเภอกะสีซัง จังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นและชาวบ้านควรมีสทิธิรับรู้การบริหารงานประมาณในการพัฒนาท้องถิ่น นอกจากนี้ ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาท้องถิ่นพบว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะด้านงบประมาณการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่เพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ แก่นเจริญทราย (2545 : 113) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาการมี

ส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ไม่มีส่วนร่วมในการ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา รองลงมาคือ ไม่ได้มี การประชุมอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยิ่งยศ พันธุ์เยี่ยม (2546 : 78) ได้ ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยกะปิ จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า การกำหนดแนวทางในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องเน้น การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภักดิ์จิรา ปกป้อง (2546 : 86) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลใน อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร พบว่า ด้านการรับรู้ข่าวสารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุดคือ การ รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยผ่านทาง ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดาวรรณ มีบัว (2547 : 151) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมตำบลในการ วางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยแหล่งข้อมูลข่าวสารการเมืองที่ได้รับการติดตามเนื้อหาข่าวสารการเมืองมี ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมตำบลในการวางแผนพัฒนาองค์การ บริหารส่วนตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ ศรีศิริพรพันธ์ (2548 : 91) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ช่องทางการรับรู้ข่าวสารการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุดมีความสัมพันธ์ กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด แต่ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนพงษ์ เลขา โฆษ (2539 : 107) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วน ร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัย พบว่า การได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ หนังสือหรือรายงานทางวิทยุ โทรทัศน์ ไม่มี ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุไรลักษณ์ จิตรสหาย (2548 : 43) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานด้าน โครงสร้างพื้นฐาน : กรณีศึกษาตำบลเป่า อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี”

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความแตกต่างกันในด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน

ด้านที่ 2 ร่วมให้ข้อมูล ร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการตลอดจนปัญหาความเดือดร้อน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุดคือ เคยแจ้งหรือร้องขอผ่านทางสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.จ.) เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน/หมู่บ้านของท่าน ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่สุดในจังหวัด มีภารกิจในการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนทั้งจังหวัด ดังนั้น จึงเป็นที่คาดหวังของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยทั่วไปว่า หากบริการสาธารณะใดที่เกินศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลต้องร้องขอให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเข้าไปดำเนินการ โดยบุคคลที่ ประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล จะประสานงานเป็นคนแรกคือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.จ.) เนื่องจาก เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดพื้นที่มากที่สุด และเป็นที่รับรู้โดยทั่วกันในพื้นที่ว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.จ.) นั้น เป็นตัวแทนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในหมู่บ้านตำบล ที่เป็นเขตเลือกตั้ง ดังนั้น ประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบล-เทศบาล จึงให้ความสำคัญยอมรับนับถือและเชื่อถือว่าจะเป็นผู้ที่สามารถนำความต้องการของหมู่บ้าน/ชุมชนไปสู่การแก้ไขความเดือดร้อนและสนองตอบความต้องการได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ การม คำพิฑูรย์ (2545 : 111) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการบริหารจัดการในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารจัดการในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ปรากฏว่า ปัจจัยด้านให้ความสำคัญและยอมรับนับถือมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง กับการมีส่วนร่วมของประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี เบญจมะโน (2545 : 63) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้แก่ ความเชื่อในตัวผู้นำมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ คุณเจริญ (2546 : 68) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษากรณีจังหวัดฉะเชิงเทรา” ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาท้องถิ่นเป็น

หน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและในฐานะที่เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัดจิรา ปกป้อง (2546 : 86) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประเมินผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร” ผลการวิจัยพบว่าด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อพบว่า ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะวิธีแก้ปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชราศิณี ศิริโกมุท (2547 : 82) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษากรณีอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม” ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและรองลงมา ดังนี้ ในด้านการกำหนดความต้องการในการพัฒนา ด้านการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา ด้านการดำเนินการ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาและด้านการติดตามและประเมินผลพัฒนา ส่วนกลุ่มสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านมากกว่ากลุ่มผู้นำชุมชนในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำฝน สมศรีนวล (2547 : 96-97) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานเขตพื้นที่นางรอง องค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า ประชาคมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์มีการดำเนินกิจการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการร่วมเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน ด้านการร่วมวางแผนหรือวางนโยบายเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาชุมชน ด้านการจัดหาบริการสาธารณะ ด้านการร่วมคิดสร้างรูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหาของชุมชน และด้านการร่วมติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานและบำรุงรักษาในกิจการสาธารณะตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิติกานต์ แสนไทย (2549 : 59-60) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลภูอ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดเลย” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดทำแผนงาน เนื่องจากสามารถผลักดัน โครงการต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

ด้านที่ 3 ร่วมกำหนดนโยบาย วางแผนพัฒนาร่วมติดตามตรวจสอบและให้
 ข้อเสนอแนะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ เคยได้เป็น
 ตัวแทนหรือผู้ที่ได้รับเสนอชื่อให้เข้าร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นและประสานแผนพัฒนา
 ท้องถิ่น ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้อธิบายได้ว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นองค์กร
 ปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่สุดในจังหวัด มีหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและ
 ประสานแผนพัฒนาจังหวัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทที่มีอยู่ในจังหวัด ซึ่งนั่น
 หมายถึงว่าการพัฒนาจังหวัดในภาพรวมซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบที่มีอยู่ใน
 จังหวัดต้องมีกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาอันเดียวกัน โดยภารกิจในการกำหนดกรอบดังกล่าว
 กฎหมายได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นองค์กรรับผิดชอบในการประสานการ
 จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วน
 ตำบลและเทศบาลตลอดจนผู้นำท้องถิ่นและผู้นำในชุมชน หมู่บ้าน/ตำบล เข้ามามีส่วนร่วมใน
 การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในรูปแบบเป็นตัวแทน โดย
 ตำแหน่ง และในรูปแบบประชามติ ดังนั้น โอกาสที่กลุ่มตัวอย่างจะได้รับการคัดเลือก คัดสรร
 เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจึงมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูง ซึ่งสอดคล้องกับ
 งานวิจัยของ ภักดิ์จิรา ปกป้อง (2546 : 86) ได้ศึกษาเรื่อง “การประเมินผลขององค์การบริหาร
 ส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร”
 ผลการศึกษาพบว่า ด้านความคิดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายชื่อพบว่าอยู่ใน
 ระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมเวทีประชามติ
 หมู่บ้านเพื่อร่วมเสนอปัญหาความต้องการของหมู่บ้าน และด้านความคิดโดยรวมอยู่ในระดับ
 ปานกลางและเป็นรายชื่อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่ประชาชนมีส่วนร่วมมาก
 ที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมเวทีประชามติหมู่บ้านเพื่อร่วมเสนอปัญหาความต้องการของหมู่บ้าน
 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ เจริญแก่นทราย (2545 : 113) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการมี
 ส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี
 จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่มีมากที่สุด คือ การไม่มีโอกาสร่วมกำหนดความ
 ต้องการในด้านการร่วมคิดร่วมตัดสินใจการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
 รองลงมาคือ การไม่มีโอกาสกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนา
 สอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำฝน สมศรีนวล (2547 : 96-97) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วม
 ของประชาชน ในการดำเนินกิจกรรมสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานเขตพื้นที่อำเภอนางรอง
 องค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า ประชาคมตำบลกับองค์การบริหารส่วน

ตำบลมีการดำเนินกิจการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชนด้านการร่วมวางแผนหรือวางแผนนโยบายเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาของชุมชน ด้านการร่วมจัดหาบริการสาธารณะ ด้านการร่วมคิดสร้างรูปแบบและวิธีแก้ไขปัญหาชุมชนและด้านการร่วมติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานและบำรุงรักษาในกิจการสาธารณะตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สราวุธ บางโรย (2546 : 50-51) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนะของประชาชนสังคมที่มีต่อการปกครองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลสีซัง อำเภอเกาะสีซัง จังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นและควรฟังมติของเสียงส่วนใหญ่ในชุมชน โดยเวทีประชาคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยิงยศ พันธุ์เยี่ยม (2546 : 78-80) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า การกำหนดแนวทางในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมคิด ร่วมทำกับองค์การบริหารส่วนตำบลผ่านทางเวทีประชาคม มีการคัดเลือกตัวแทนประชาชนเป็นคณะกรรมการในขั้นตอนการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อความโปร่งใสและส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดาวรรณ์ มีบัว (2547 : 151) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมตำบลในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมตำบลในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมกระทำกิจกรรมพัฒนามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมตำบลในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตติกานต์ แสนไทย (2549 : 59-60) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลภูหอ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย” ผลการศึกษาพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพราะมีบทบาทในการเสนอแผนงาน/โครงการของชุมชนต่อส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สติระ เพ็ชรภู (2546 : 79-81) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทศบาลนครเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมประชุม

การมีส่วนร่วมปรึกษาหารือ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมประสานงาน การมีส่วนร่วมประเมินผล ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำ

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม

การทดสอบสมมติฐานและการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่สถานภาพทางสังคมต่างกัน ปรากฏเป็นดังนี้

2.1 สถานภาพทางสังคม ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมทั้งสามด้านแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ผลการศึกษาที่ปรากฏเช่นนี้ สามารถอธิบายได้ว่า บทบาท อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกลุ่มค่านั่งนายกเทศบาลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มค่านั่งสมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มค่านั่งกำนัน และกลุ่มค่านั่งประธาน อสม. ระดับตำบล มีความแตกต่างกันในการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด โดยกลุ่มผู้นำท้องถิ่น ได้แก่ กลุ่มนายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จะมีบทบาทโดยตรงในการพัฒนาท้องถิ่นที่ตนเองรับผิดชอบอยู่ บางกรณีจึงไม่เห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด ส่วนกลุ่มผู้นำท้องถิ่น ได้แก่ กลุ่มกำนัน ประธาน อสม. ระดับตำบล จะมีบทบาทในการสนับสนุนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จึงเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นอย่างดีในการพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด ซึ่ง สอดคล้องกับข้อค้นพบของ สมบัติ พรหมแสน (2542 : 76) ที่ได้สรุปว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่พบได้ในงานวิจัยทั่วไป คือปัจจัยสถานภาพทางสังคม นอกจากนี้ จากงานวิจัยของ Milbrath ยังพบว่า สถานภาพทางสังคมนั้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอีกด้วย กล่าวคือ คนที่มีสถานภาพทางสังคมสูงจะมีความสนใจและอยากมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าคนที่มีความสถานภาพทางสังคมต่ำสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัฐภาคย์ อินแก้ว (2548 : 77) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลแม่มริม อำเภอแม่มริม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพทางสังคมของประชาชนกลุ่ม

ตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแมริมอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดาวรรณ์ มีบัว (2547 : 151) ได้ ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมตำบลในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยตำแหน่ง หรือหน้าที่ด้านการพัฒนามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมตำบลในการ วางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ งานวิจัยของ รามิล พัฒนมงคลเชษฐ (2545 : 106) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะ กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผล การศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก ได้แก่ การเป็นสมาชิกกลุ่มและการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมัย บุญเลิศ (2548 : 79) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วน ร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า การเป็น สมาชิกกลุ่มของประชาชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผน พัฒนาเทศบาลนครสมุทรปราการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัย ของ คารม คำพิฑูรย์ (2545 : 109) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารจัดการวางแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน อำเภอพระยืน จังหวัด ขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านคณะกรรมการวางแผนมีความสัมพันธ์ปานกลางกับการ มีส่วนร่วมของประชาชน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จูไรลักษณ์ จิตรสบาย (2548 : 43) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานด้าน โครงสร้างพื้นฐาน กรณีศึกษาตำบลเป่า อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมี ความแตกต่างกันในด้านการมีตำแหน่งประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน มีส่วนร่วมในการบริหารงาน โครงสร้างพื้นฐานไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนพงษ์ เลขา โฆษ (2539 : 106) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่าการมีตำแหน่งในหมู่บ้าน ตำบล ไม่มี ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน และไม่สอดคล้องกับการวิจัยของ ธัชพล ประจักษ์จิตต์ (2542 : 121) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารส่วน ท้องถิ่นรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบางคนที จังหวัด

สมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ตำแหน่งในหมู่บ้านเป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.2 ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของสมาชิกได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมทั้งสามด้านอยากหลากหลาย แต่ที่มีความถี่สูงสุดคือ ช่องทางการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผนพัฒนาและการตรวจสอบ อบจ. มีน้อยเกินไป ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า การดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ในประเด็นการจัดเวทีสาธารณะเพื่อระดมความคิดเห็นและให้สมาชิกหรือประชาชนเข้ามามีบทบาทในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ และมีการจำกัดกลุ่มประชาชนตลอดจนอาจขาดการนำเอาความคิดเห็นที่สมาชิกหรือประชาชนที่ได้เสนอในการจัดเวทีสาธารณะมาประยุกต์ใช้ให้เกิดผล กล่าวคือ ไม่ได้นำเอาข้อเสนอดังกล่าวบรรจุเป็นส่วนหนึ่งของนโยบาย และแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของสมาชิกในข้อที่ 5.1.1 ที่พบว่าการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ สมาชิกได้ให้ข้อเสนอแนะ โดยรวมทั้งสามด้านอยากหลากหลาย แต่ที่มีความถี่สูงสุดคือ ให้ อบจ. เพิ่มช่องทางเพื่อให้ทุกคนในหมู่บ้าน ตำบลมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนาและการตรวจสอบ ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า การดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ในประเด็นการจัดเวทีสาธารณะเพื่อระดมความคิดเห็นและให้สมาชิกหรือประชาชนเข้ามามีบทบาทในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาและการตรวจสอบเป็นเพียงช่องทางเดียวและจำกัดอยู่เพียงเฉพาะผู้นำท้องถิ่นและผู้นำท้องที่เท่านั้น ไม่เปิดโอกาสให้ปราชญ์ในหมู่บ้าน ตำบลหรือประชาชน โดยทั่วไปเข้ามามีบทบาทแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการเพื่อให้ อบจ. นำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ เต็มร้อยสนองตอบความต้องการของประชาชนอย่างหลากหลาย เพียงพอ ครอบคลุม ซึ่ง

สอดคล้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของสมาชิกในหัวข้อที่ 5.1.1 ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าอิสระเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะที่ได้จากการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมทั้งสามด้านอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรมีการปรับปรุงในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านที่ 1 ร่วมรับฟัง รับทราบ และรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ที่มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำสุด และด้านที่ 2 ร่วมให้ข้อมูลร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการ ตลอดจนปัญหาความเดือดร้อน ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านที่ 1 แต่มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงกว่า โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ การให้ความรู้ สร้างความเข้าใจกับประชาชนให้เห็นถึงความสำคัญของศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ กระตุ้น ผลักดัน ส่งเสริมและมีความจริงใจต่อประชาชน กล่าวคือ เมื่อเชิญชวนประชาชนเข้ามาร่วมประชุมสัมมนา ร่วมแสดงความคิดเห็นแล้วต้องนำความคิดเห็นนั้นมาสู่การปฏิบัติ และมีการแจ้งข่าวสารว่ามีการดำเนินการไปในระดับใดแล้วกับประชาชนผู้แสดงความคิดเห็น ดำเนินการจัดเวทีสาธารณะในระดับตำบล หมู่บ้าน เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดใกล้ชิดกับประชาชนมากกว่านี้

1.2 ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ รายด้าน คือ ด้านที่ 1 ร่วมรับฟัง รับทราบ และรับรู้ข้อมูล

ข่าวสารที่มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำสุด โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ต้องปรับปรุงระบบการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้เข้าถึงประชาชนมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยควรตั้งฝ่ายประชาสัมพันธ์ขึ้นมารับผิดชอบโดยตรงแล้วสั่งการให้ส่วนราชการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนำข้อมูลข่าวสารที่กฎหมายกำหนดให้เปิดเผย และที่ประชาชนควรได้รับรู้ รับประทานมาให้ฝ่ายประชาสัมพันธ์ถ่ายทอดสู่ประชาชนต่อไป ทั้งในรูปแบบของการจัดทำแผ่นพับ วารสาร หนังสือพิมพ์ เติเบิ้ลทีวี โทรทัศน์ท้องถิ่น วิทยุ และโทรทัศน์ สำหรับศูนย์เครือข่ายเครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ต้องจัดทำระบบสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตให้เป็นช่องทางการสื่อสารสมบูรณ์แบบ กล่าวคือ เป็นระบบการสื่อสารสองทางที่ทันสมัย

1.3 ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ รายชื่อ คือ การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองและการพัฒนาท้องถิ่นผ่านเวทีสาธารณะ ซึ่งจัดโดยศูนย์เครือข่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ศูนย์เครือข่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ต้องปรับปรุงการจัดเวทีสาธารณะ โดยเน้นบรรยากาศให้เป็นกันเอง กระตุ้น เร่งเร้า สร้างแรงจูงใจเพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนามีความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น ไม่ควรที่จะเป็นผู้พูดฝ่ายเดียว พร้อมทั้งจะรับฟังและเปิดโอกาสอย่างเต็มที่ ไม่จำกัดเวลาเมื่อผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาแสดงความคิดเห็น

1.4 ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมทั้งสามด้านมีความแตกต่างกันคือกลุ่มผู้นำท้องถิ่น ได้แก่ กลุ่มกำนัน และกลุ่มประธาน อสม. ระดับตำบล มีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มนายกเทศมนตรี นายก อบต. และกลุ่มสมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภา อบต. มีส่วนร่วมต่ำสุด ดังนั้น อบจ. กาฬสินธุ์ต้องนำประเด็นนี้ไปพิจารณาเพื่อกระจายความสำคัญต่อผู้ที่เชิญเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกัน ตลอดจนกระตุ้นให้กลุ่มสมาชิกสภาท้องถิ่นให้ความสำคัญต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

1.5 ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ คือช่องทางการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผนพัฒนาและการตรวจสอบองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีน้อยเกินไป ซึ่งมีจำนวนความถี่สูงสุด สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา คือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดให้มีหน่วยบริการรับฟังความคิดเห็นเคลื่อนที่อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพิ่มช่องทางเพื่อให้ทุกคนในหมู่บ้าน ตำบล มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผนพัฒนา และการตรวจสอบ และให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดบุคลากรออกมาให้ความรู้แก่ประชาชนมากกว่านี้ ซึ่งมีค่าความถี่สูงสุดเท่ากัน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรให้ความสำคัญกับข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาที่ประชาชนได้เสนอ เพราะนั่นคือการปฏิบัติตามภารกิจที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบปฏิบัติ และยังเป็นการสร้างควมศรัทธาต่อประชาชนอีกทางหนึ่งด้วย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

2.1 ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์

เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมทั้งสามด้านอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ดังนั้น ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Reserch) โดยเปิดโอกาสให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ และผู้นำ อสม. มีส่วนร่วมในการวิจัยเพื่อทราบปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานศูนย์

เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านร่วมรับฟัง รับทราบและรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่าทุกข้อ ดังนั้น ควรมีการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) ซึ่งแบ่งระยะเวลาในการศึกษาออกเป็นสามระยะ คือ ระยะที่หนึ่ง เป็นการศึกษาเอกสารงานวิจัย ระยะที่สอง เป็นการศึกษาโดยการสำรวจกับกลุ่มตัวอย่าง (Field Survey) และระยะที่สาม เป็นการศึกษาสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อศึกษาศักยภาพ สาเหตุ ปัญหา และแนวทางแก้ไขเพื่อให้

ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในด้านร่วมรับฟัง รับทราบและรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มากที่สุดและเป็นการสร้างศรัทธาต่อประชาชนด้วย

2.3 หัวข้อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ที่ควรศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป คือ ศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY